

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie K. C.,
skazanego z art. 278 § 1a k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. i inne,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie,
z dnia 25 czerwca 2024 r., sygn. akt XI Ka 480/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie
z dnia 25 marca 2024 roku, sygn. akt III K 157/24,
na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 529 k.p.k. a
contrario w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

postanowił:

- 1. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wyrokiem z dnia 25 marca 2024 roku, sygn. akt III K 157/24, K. C. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach I-X aktu oskarżenia, z których czyn z punktu I aktu

oskarżenia wyczerpuje dyspozycję art. 278 § 1a k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a czyny z punktów od II do X aktu oskarżenia wyczerpują dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i przyjął, że stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. i za czyny te skazał go. Za czyn z punktu I aktu oskarżenia na podstawie art. 278 § 1a k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. sąd wymierzył karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności; za czyny z punktu II do X aktu oskarżenia na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył karę 1 (jeden) rok pozbawienia wolności; na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożył na oskarżonego obowiązek naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwami z punktów II-X aktu oskarżenia poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego P. D. kwoty 1405 (tysiąc czterysta pięć) zł. Sąd na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone kary pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną 1 (jeden) rok pozbawienia wolności oraz zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego w innym przypadku niż kwalifikacja prawna czynu przypisanego oskarżonemu, a mianowicie art. 86 § 1 k.k. poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku; a zatem w wymiarze niższym niż najwyższej z powyżej wymierzonych kar jednostkowych, przez co orzeczenie nie odpowiada prawu.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie w miejsce kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności, kary łącznej w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaś w pozostałym zakresie utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 25 czerwca 2024 roku, sygn. akt XI Ka 480/24 zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że:

1. karę wymierzoną za czyny z punktu II-X aktu oskarżenia podwyższył do roku i 6 (sześciu) miesięcy;
 2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 300 (trzysta) złotych opłaty za obie instancje;
- II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;

III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa za postępowanie odwoławcze 20 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków.

Kasację na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na wadliwej kontroli orzeczenia sądu I instancji, dokonanej poza granicami zarzutu podniesionego w apelacji prokuratora, zwróconej na niekorzyść oskarżonego wyłącznie przeciwko rozstrzygnięciu o karze łącznej, poprzez zmianę rozstrzygnięcia sądu *a quo* i podwyższenie do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności kary jednostkowej, wymierzonej przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k., za czyny z punktów II - X aktu oskarżenia, orzeczonej przez sąd *meriti* w wymiarze 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, przy jednoczesnym zaniechaniu należytego rozpoznania zarzutu środka odwoławczego i utrzymaniu w mocy rozstrzygnięcia o karze łącznej - wydanego przez sąd *meriti* z rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k., polegającym na orzeczeniu wobec K. C., w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności w wymiarach 6 (sześciu) miesięcy oraz 1 (jednego) roku, kary łącznej 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, czyli poniżej zakreślonej przez przywołane normy prawne dolnej granicy możliwej do orzeczenia kary łącznej.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Z załączonego do akt przedmiotowej sprawy odpisu skróconego aktu zgonu wynika, że K. C. zmarł w dniu [...] 2024 roku (k. 25 akt Sądu Najwyższego).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację Prokuratora Generalnego należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalną z mocy ustawy.

Zgodnie bowiem z treścią art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., który na mocy art. 518 k.p.k. i art. 458 k.p.k. ma także zastosowanie do postępowania kasacyjnego, postępowania nie wszczyna się, a wszczęte umarza, gdy oskarżony zmarł. Jedyne wyjątek od tej zasady występujący w postępowaniu kasacyjnym, przewiduje art. 529 k.p.k., w myśl którego wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie okoliczność wyłączająca ściganie. Zatem jedynie kasacja wniesiona na korzyść oskarżonego podlegałaby rozpoznaniu nawet w przypadku jego śmierci.

W przedmiotowej sprawie Prokurator Generalny wniósł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, z dnia 25 czerwca 2024 r., sygn. akt XI Ka 480/24, na niekorzyść oskarżonego K. C.. Śmierć oskarżonego, stanowiąca ujemną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., skutkuje co do zasady umorzeniem postępowania karnego. Ponieważ jednak rozpatrywana kasacja została wniesiona w dniu 9 października 2024 r., a więc już po śmierci K. C., która nastąpiła w dniu 19 lipca 2024 r., nie mogła zainicjować postępowania kasacyjnego przed Sądem Najwyższym.

W zaistniałej sytuacji, kasację wniesioną przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego, należało pozostawić bez rozpoznania, jako niedopuszczalną z mocy ustawy.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 638 k.p.k.

ł.n

r.g.